

53341/2023/KHK

KUKHK-12098/ZP/2023-13

Krajský úřad Královéhradeckého kraje**viz Rozdělovník**

VÁŠ DOPIS ZN.:

ZE DNE:

NAŠE ZNAČKA (č. j.): KUKHK-12098/ZP/2023-13

VYŘIZUJE: Ing. Markéta Bajerová

ODBOR | ODDĚLENÍ: odbor životního prostředí a zemědělství | oddělení ochrany přírody a krajiny

LINKA | MOBIL: 607 006 536

E-MAIL: mbajerova@kr-kralovehradecky.cz

DATUM: 10.05.2023

Počet listů: 12

Počet příloh: 0/listů: 0

Počet svazků: 0

Sp. znak, sk. režim: 246.2 A/10

ROZHODNUTÍ

Krajský úřad Královéhradeckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství, sídlem Hradec Králové, Pivovarské náměstí 1245/2 (dále jen krajský úřad), jako věcně a místně příslušný orgán ochrany přírody dle ust. § 67 odst. 1 písm. g) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů a dle ust. § 75 odst. 1 písm. d) a dle ust. § 77a odst. 5 písm. o) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen ZOPK), rozhodl po provedeném správním řízení vedeném v souladu se zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen správní řád) o žádosti podané dne 16.03.2023 společností M – PROJEKCE s.r.o., Resslova 956/13, 500 02 Hradec Králové, IČO: 050 61 415, zastupující na základě plné moci ze dne 27.11.2019 Královéhradecký kraj, Pivovarské náměstí 1245/2, 500 03 Hradec Králové 3, IČO: 708 89 546 (dále jen žadatel) o povolení výjimky ze zákazů u zvláště chráněných druhů živočichů dle ust. § 56 ZOPK k realizaci záměru II/318 Častolovice, obchvat - v rámci projektu „Rozšíření strategické průmyslové zóny Solnice – Kvasiny a zlepšení veřejné infrastruktury v Královéhradeckém regionu“

t a k t o:

Královéhradeckému kraji, Pivovarské náměstí 1245/2, 500 03 Hradec Králové 3, IČO: 708 89 546 se k provedení záměru II/318 Častolovice, obchvat - v rámci projektu „Rozšíření strategické průmyslové zóny Solnice – Kvasiny a zlepšení veřejné infrastruktury v Královéhradeckém regionu“ dle projektové dokumentace – Souhrnná technická zpráva ve stupni DÚR, kterou vypracovala společnost M – PROJEKCE s.r.o., Resslova 956/13, 500 02 Hradec Králové, IČO: 050 61 415 v září 2020, č. zakázky 19-090-03 (dále jen projektová dokumentace)

I. povoluje výjimka dle ust. § 56 odst. 1 ZOPK ze zákazů uvedených v ust. § 50 odst. 2 ZOPK, konkrétně **rušení, neúmyslné zraňování a usmrcování, ničení vývojových stádií, poškozování vývojových stádií, ničení či poškozování stanoviště u zvláště chráněných druhů živočichů:**

- **silně ohrožený druh:** slepýš křehký (*Anguis fragilis*)
- **ohrožený druh:** veverka obecná (*Sciurus vulgaris*), užovka obojková (*Natrix natrix*), ropucha obecná (*Bufo bufo*), střevle potoční (*Phoxinus phoxinus*), zlatohlávek (*Oxythyrea funesta*), čmeláci (*Bombus* sp.),

II. povoluje výjimka dle ust. § 56 odst. 1 a 2 ZOPK ze zákazů uvedených v ust. § 50 odst. 2 ZOPK, konkrétně **rušení, neúmyslné zraňování a usmrcování, ničení vývojových stádií, poškozování vývojových stádií, ničení či poškozování stanoviště u zvláště chráněných druhů živočichů, kteří jsou chráněni rovněž podle práva Evropských společenství:**

- **silně ohrožený druh (skupina druhů):** netopýři (*Microchiroptera* sp.), vydra říční (*Lutra lutra*), ledňáček říční (*Alcedo atthis*), žluva hajní (*Oriolus oriolus*), ještěrka obecná (*Lacerta agilis*), skokan zelený (*Rana esculenta*)
- **ohrožený druh:** tuhýk obecný (*Lanius collurio*), vranka obecná (*Cottus gobio*), batolec duhový (*Apatura iris*).

III. povoluje výjimka dle ust. § 56 odst. 1 ZOPK ze zákazů uvedených v ust. § 49 odst. 1 ZOPK, konkrétně **vykopávání, poškozování, ničení, ničení či poškozování stanoviště zvláště chráněného druhu rostliny:**

- **ohrožený druh:** bledule jarní (*Leucojum vernum*)

IV. povoluje výjimka dle ust. § 56 odst. 1 a 2 ZOPK ze zákazů uvedených v ust. § 49 odst. 1 ZOPK, konkrétně **vykopávání, poškozování, ničení, ničení či poškozování stanoviště zvláště chráněného druhu rostliny, který je chráněn rovněž podle práva Evropských společenství:**

- **ohrožený druh:** sněženka předjarní (*Galanthus nivalis*) *

Výjimka se žadateli povoluje v souladu s ust. § 56 odst. 3 ZOPK za splnění následujících podmínek:

1. Nejpozději v rámci dokumentace pro stavební povolení bude prověřena minimalizace manipulačních ploch pro realizaci přemostění toku Bělé.
2. Před vlastní realizací bude detailněji prověřen rozsah vyvolaného kácení v lesním porostu nad tratí a doprovodných porostů u silnice 1/11, lipové aleji k zámeckému parku a u obou hlavních vodotečí a zajištěn průzkum odborně způsobilou osobou doupných stromů na výskyt netopýřů a tzv. dutinových hnízdičů před samotnou realizací kácení a zajištěn případný záchranný transfer.
3. Součástí dokumentace pro stavební povolení bude podrobný chiropterologický průzkum pro detailní vyhodnocení míst s vysokou letovou aktivitou netopýřů a s návrhem případných bariér proti kolizím s netopýři. Návrh případných bariér bude zapracován do dokumentace pro stavební povolení.
4. Nejpozději v rámci dokumentace pro stavební povolení budou prověřeny technické možnosti prevence střetu ptáků přeletujících nízko nad vodou s jedoucimi vozidly na mostě přes Bělou. Technické řešení bude součástí dokumentace pro stavební povolení.
5. V jarním období roku uvažované výstavby bude provedena aktualizace zoologického průzkumu (včetně ichtyologického průzkumu stavbou dotčených toků) formou ověření výskytu ochranně významných druhů živočichů včetně vyhodnocení zásahu do biotopů těchto druhů. V rámci výstavby budou zajištěny na základě tohoto průzkumu případně navržené dočasné bariéry a záchranné transfery odborně způsobilou osobou.

6. Minimálně 14 dní před zahájením výstavby na vodních tocích bude informován ČRS, z. s., VČÚS, aby mohl být proveden záchranný odlov a následný transfer ryb. Odlov se provede 50 metrů z obou směrů od místa dotčeného stavbou. Jestliže stavba bude v korytě toku probíhat déle než 30 dní, bude nutné odlov znovu opakovat.

7. V jarním období roku uvažované výstavby bude provedena aktualizace botanického průzkumu formou ověření výskytu ochranně významných druhů rostlin včetně vyhodnocení zásahu do biotopů těchto druhů a zajištěny případné transfery odborně způsobilou osobou na náhradní předem vytipovaná stanoviště.

8. V rámci upřesnění návrhu sadových a vegetačních úprav nového tělesa v dalších stupních projektové přípravy bude navržena druhová skladba a charakter výsadby s cílem zvednout letovou hladinu ptáků do dostatečné výšky nad průjezdným profilem komunikace. V rámci výsadby budou využívány přednostně domácí kvetoucí druhy stromů a keřů.

9. Kácení dřevin bude prováděno v období vegetačního klidu dřevin (01.10. - 31.03. běžného roku). V případě dalšího nezbytného kácení může být kácení jednotlivých dřevin či malých skupin realizováno v době mimo 1. 4. až 31. 7. po odsouhlasení a stanovení podmínek biologickým (ekologickým) dozorem stavby; v hnízdním období může být jednotlivé kácení prováděno po předchozím ohledání předmětných dřevin a jejich okolí biologickým (ekologickým) dozorem stavby před samotným kácením.

10. Skrývky a příprava území budou orientovány do druhé poloviny vegetačního období nebo do období vegetačního klidu (15.09. – 31.03. následujícího roku).

11. V případě výskytu nepůvodních, invazivních druhů rostlin na lokalitách dotčených stavbou likvidovat tyto druhy za dohledu odborně způsobilé osoby ještě před zahájením terénních prací i v průběhu stavby. Následně bude zajištěna biologická rekultivace všech prostorů zasažených stavebními pracemi, včetně eliminace invazních druhů rostlin.

12. Bude zajištěna ochrana kvality vody v tocích provedením dostupných technických opatření jak během fáze výstavby, tak i technickým řešením odtokových poměrů na komunikaci.

13. Po uvedení stavby do provozu bude zahájen závazný tříletý monitoring stavby, jehož cílem bude kromě kontroly navržených opatření rovněž ověření mortality živočichů na komunikaci. Výsledkem tohoto monitoringu bude návrh aktualizace trvalých bariér na základě průběžného vyhodnocování migrace dle biologického dozoru stavby.

14. Investor záměru bude povinen po celou dobu výstavby záměru zajistit biologický dozor stavby osobou s vysokoškolským vzděláním přírodovědného, zemědělského nebo lesnického směru, nezávislou na dodavateli stavby.

Na základě ust. § 56 odst. 7, resp. ust. § 5b odst. 3 písm. d) ZOPK byl stanoven následující způsob kontroly:

15. O činnosti biologického dozoru a případných transferech zvláště chráněných druhů bude vypracována zpráva, která bude obsahovat počty nalezených zvláště chráněných druhů a místo jejich případného náhradního umístění. Tato zpráva bude po ukončení realizace stavby, nejdéle do 30 dní předána krajskému úřadu.

16. Po skončení tříletého monitoringu bude vypracována zpráva, která bude rovněž nejdéle do 30 dnů předána krajskému úřadu.

Výjimka k provedení záměru se uděluje do 30.04.2029.

Účastníci řízení:

- M – PROJEKCE s.r.o., Resslova 956/13, 500 02 Hradec Králové, IČO: 050 61 415
- Město Kostelec nad Orlicí, Palackého náměstí 38, 517 41 Kostelec nad Orlicí, IČO: 002 74 968
- Městys Častolovice, Masarykova 10, 517 50 Častolovice, IČO: 002 74 780
- Obec Synkov - Slemeno, Synkov 48, 516 01 Rychnov nad Kněžnou, IČO: 005 79 289
- Český rybářský svaz, z.s., Východočeský územní svaz, Kovová 1121, 500 03 HRADEC KRÁLOVÉ, IČO: 004 34 141
- Východočeská pobočka České společnosti ornitologické při Východočeském muzeu v Pardubicích, Zámek 2, 530 02 PARDUBICE, IČO: 708 04 974

Odůvodnění

Krajský úřad příslušný dle ust. § 77a odst. 4 ZOPK obdržel dne 16.03.2023 žádost investora - Královéhradeckého kraje, se sídlem Pivovarské náměstí 1245, 500 03 Hradec Králové, IČO: 708 89 546, zastoupeného na základě plné moci ze dne 27.11.2019 společností M – PROJEKCE s.r.o., Resslova 956/13, 500 02 Hradec Králové, IČO: 050 61 415, dále zastoupené na základě plné moci ze dne 12.03.2020 panem Bc. Bohumilem Pospíšilem, r. č. 930810/0901, bytem Červené Janovice 204, 285 42 Červené Janovice (dále též žadatel) o povolení výjimky z ochranných podmínek zvláště chráněných druhů živočichů podle ustanovení § 49, § 50 a § 56 odst. 1 a § 56 odst. 2 ZOPK (dále též výjimka) k projektové dokumentaci pro územní řízení II/318 Častolovice, obchvat - v rámci projektu „Rozšíření strategické průmyslové zóny Solnice – Kvasiny a zlepšení veřejné infrastruktury v Královéhradeckém regionu“.

Zájmové území se nachází východně od městyse Častolovice, trasa prochází katastrálními územími Častolovice, Kostelec nad Orlicí a Synkov. Výčet dotčených pozemků je součástí souhrnné technické zprávy. Jedná se o novostavbu i částečnou rekonstrukci. Trasa obchvatu Častolovic je navržena v souladu se Zásadami územního rozvoje Královéhradeckého kraje (ZÚR) v úplném znění po aktualizaci č. 1, č. 2, č. 4 (06/2020) a č. 3 (03/2021). Dle souhrnné technické zprávy je tato stavba nově vymezena ve změně č. 4 jako veřejně prospěšná stavba. Stavebně technické řešení vytváří předpoklady pro zlepšení dostupnosti území, zkvalitnění infrastruktury, propojení sídel a celkové prostupnosti území (návrh dopravního koridoru pro přeložku silnice II/318). Stavba respektuje řešení platného územního plánu.

Předmětem projektové dokumentace je stavba východního obchvatu městyse Častolovice, který je navržen jako silnice II. třídy. Hlavní stavební objekt je rozdělen na 1. úsek (SO101) v délce 1,3 km a 2. úsek (SO102) v délce 0,9 km, oba shodně v kategorii S9,5/90. Do budoucna se 1. úsek stane součástí silnice I/11 jako propojující stavba budoucích obchvatů obcí Častolovice a Kostelec nad Orlicí. Severně od Častolovic se nová silnice II/318 napojuje na stávající silnici II/321, která zajišťuje důležité dopravní spojení do průmyslové zóny v Solnici a Kvasinách. Součástí stavby je vybudování 4 úrovněvých křižovatek, 7 nových mostních objektů a nutných přeložek inženýrských sítí. Stavba rovněž prochází přes aktivní záplavové území, překročení tohoto území je navrženo za pomoci mostní estakády SO 203 a zemního násypu doplněného příčnými propustky.

Trasa 1. úseku začíná napojením pomocí turbo-okružní křižovatky na stávající silnici I/11 východně od Častolovic, poté mimoúrovňově kříží společnou stezku přes chodce a cyklisty a pokračuje k severu přes polní celky podél železniční trati. Stavba je dále umístěna mezi tratí a hrází Štědrého rybníka, v konci 1. úseku se napojuje na novou okružní křižovatku SO 111, která bude v budoucnu sloužit pro odpojení na I/11 - budoucí obchvat Kostelce nad Orlicí. Většina úseku (s výjimkou průchodu mezi rybníkem a železniční tratí) je navržena v zářezu.

Od budoucí okružní křižovatky je 2. úsek trasován k západu přes svahový lesní porost nad železniční tratí a dlouhou estakádou přechází trať, tok řeky Kněžně až ke strouze, kde

přechází do náspu nad částí údolní nivy nad vtokem Kněžně do řeky Bělé. Tu kříží jednopólovým mostním objektem, přechází přes část pravobřežní nivy do prostoru stávající trasy silnice 11/318, kterou optimalizuje a napojuje se novou okružní křižovatkou na stávající stopu silnice 11/321 Častolovice - Solnice.

Projekt svou polohou nezasahuje do zvláště chráněných území, či do území soustavy Natura 2000 (evropsky významné lokality a ptačí oblasti). Na základě dendrologického průzkumu je v souvislosti s realizací stavby navrženo ke kácení celkem 133 stromů a 7 skupin zapojených porostů přesahujících rozsahem plochu 40 m². Dřeviny, které přímo nezasahují do prostoru stavby, nicméně s ním úzce sousedí, budou na lokalitě ponechány a během výstavby budou přijata opatření, která zabrání poškození jejich nadzemních částí i kořenového systému, v případě potřeby bude proveden zdravotní řez.

Realizace předmětné stavby byla dle souhrnné technické zprávy plánována na roky 2022 – 2025, s dalším upřesněním na základě způsobu projednávání a získání potřebných povolení pro realizaci stavby.

Součástí podání žadatele ze dne 16.03.2023 byla průvodní zpráva, souhrnná technická zpráva, situační výkres širších vztahů, koordinační situace stavby (část 1 a 2) v měřítku 1:1000 k záměru II/318 Častolovice, obchvat - v rámci projektu „Rozšíření strategické průmyslové zóny Solnice – Kvasiny a zlepšení veřejné infrastruktury v Královéhradeckém regionu“ ve stupni DÚR, č. zakázky 19-090-03, 09/2020. Dále bylo přiloženo Hodnocení vlivu závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny dle § 67 ZOPK – Závěrečná zpráva, zpracovaná RNDr. Milanem Macháčkem (autorizovaná osoba k provádění hodnocení vlivů závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny dle § 45i ZOPK v platném znění, ve smyslu § 67 tohoto zákona; rozhodnutí MŽP o udělení autorizace č.j. MZP/2018/610/3550 ze dne 14.12.2018). Tato závěrečná zpráva byla zpracovaná v únoru 2022. Rovněž byly dodány její přílohy č. 1–3 k jednotlivým terénním průzkumům: Floristický a fytocenologický průzkum, Zoologický průzkum, Průzkum ryb a bentosu (zpracovány v říjnu 2021).

Na základě telefonického hovoru ze dne 24.03.2023 vyzval krajský úřad žadatele k doplnění předmětné žádosti o uvedení termínu požadované platnosti výjimky, upřesnění rušivých činností, pro které je výjimka požadována dle § 49 a § 50 odst. 2 ZOPK a o výčet zvláště chráněných druhů, pro které je výjimka požadována. Záznam o hovoru je součástí spisu.

Na základě doplnění ze dne 05.04.2023 je **platnost výjimky žadatelem požadována na období 6 let, tedy do 30.04.2029.**

Pro zvláště chráněné druhy rostlin*:

- ohrožené: sněženka předjarní (*Galanthus nivalis*), bledule jarní (*Leucojum vernum*)

Pro zvláště chráněné druhy živočichů*:

- silně ohrožené: netopýři (*Microchiroptera sp.*), vydra říční (*Lutra lutra*), ledňáček říční (*Alcedo atthis*), žluva hajní (*Oriolus oriolus*), ještěrka obecná (*Lacerta agilis*), slepýš křehký (*Anguis fragilis*), skokan zelený (*Rana esculenta*)
- ohrožené: veverka obecná (*Sciurus vulgaris*), tuhýk obecný (*Lanius collurio*), užovka obojková (*Natrix natrix*), ropucha obecná (*Bufo bufo*), střevle potoční (*Phoxinus phoxinus*), vranka obecná (*Cottus gobio*), zlatohlávek (*Oxythyrea funesta*), batolec duhový (*Apatura iris*), čmeláci (*Bombus sp.*)

Výjimka je požadována pro tyto činnosti, respektive eventuality, uvedené v § 50 odst. 1 a 2 ZOPK: rušení, neúmyslné zraňování a usmrcování, ničení vývojových stádií, poškozování vývojových stádií, ničení či poškozování stanoviště - pro zvláště chráněné druhy živočichů. Dále pro činnosti, respektive eventuality, uvedené v § 49 odst. 1 ZOPK: vykopávání, poškozování, ničení, ničení či poškozování stanoviště - pro zvláště chráněné druhy rostlin.

Na základě výše uvedeného a v souladu s ust. § 44 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen správní řád), bylo dnem obdržení žádosti zahájeno správní řízení ve věci povolení výjimky pro výše uvedené druhy dle ust. § 56 ZOPK z důvodu realizace

předmětného záměru. Tuto skutečnost krajský úřad v souladu s ust. § 44 odst. 1 správního řádu oznámil všem účastníkům řízení a dle ust. § 70 i zapsaným spolkům, které si požádaly o informace ve smyslu ust. § 70 odst. 2 ZOPK.

V zákonem stanovené lhůtě 8 dnů se k účasti v řízení přihlásil spolek Východočeská pobočka České společnosti ornitologické při Východočeském muzeu v Pardubicích, Zámek 2, 530 02 Pardubice, IČO: 708 04 974. Spolek tak nabyl práv účastníka řízení ve smyslu správního řádu. Přihláška spolu s žádostí o zaslání podkladů ke správnímu řízení byla doručena do datové schránky krajského úřadu dne 14.04.2023. Na jejím základě byla citovanému spolku zaslána požadovaná dokumentace dne 17.04.2023.

Dne 20.04.2023 se k účastenství ve správním řízení přihlásila rovněž Česká společnost pro ochranu netopýrů, ČESON, Katedra zoologie Př. F. UK, Viničná 7, 128 00 Praha 2, IČO: 493 70 731. Vzhledem k nesplnění zákonné lhůty pro přihlášení, rozhodl krajský úřad dne 27.04.2023 usnesením o vyloučení ČESON z okruhu účastníků správního řízení.

Účastníkům řízení byla dána možnost, v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu, vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k podkladům rozhodnutí. Své stanovisko zaslal dne 25.04.2023 Český rybářský svaz, z.s., Východočeský územní svaz, Kovová 1121, 500 03 HRADEC KRÁLOVÉ, IČO: 004 34 141. Český rybářský svaz, z.s. byl v oznámení zahájení řízení obeslán mezi zapsanými spolky ve smyslu ust. § 70, ale vzhledem k dotčení jeho práv realizací záměru je od počátku tohoto správního řízení jeho účastníkem. Jeho stanovisko, které krajský úřad shledal jako opodstatněné, bylo proto zahrnuto do podmínek rozhodnutí.

Dle ust. § 48 odst. 2 ZOPK, ve znění přílohy č. III vyhlášky MŽP ČR č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ust. ZOPK (dále jen vyhláška), jsou výše uvedené druhy zvláště chráněnými druhy živočichů a rostlin, které jsou chráněny ve všech svých vývojových stádiích, chráněn je i jejich biotop (ust. § 50 odst. 1 ZOPK). Je zakázáno škodlivě zasahovat do jejich přirozeného vývoje, zejména je chytat, chovat v zajetí, rušit, zraňovat nebo usmrcovat. Není dovoleno sbírat, ničit, poškozovat či přemísťovat jejich vývojová stadia, což vyplývá z ust. § 50 odst. 2 ZOPK.

Netopýři (*Microchiroptera* sp.), vydra říční (*Lutra lutra*), ledňáček říční (*Alcedo atthis*), žluva hajní (*Oriolus oriolus*), ještěrka obecná (*Lacerta agilis*), skokan zelený (*Rana esculenta*), ťuhák obecný (*Lanius collurio*), vranka obecná (*Cottus gobio*), batolec duhový (*Apatura iris*), sněženka předjarní (*Galanthus nivalis*) jsou rovněž chráněny podle práva Evropských společenství.

Pro úplnost zde krajský úřad uvádí stručné charakteristiky jednotlivých zvláště chráněných druhů v návaznosti na provedené průzkumy v zájmové lokalitě.

Vydra říční (*Lutra lutra*) vyhledává vodní prostředí stojatých i tekoucích vod. Nory si vyhrabává ve strmých březích. Žije nočním způsobem života. Záměrem dojde k přímému zásahu do biotopu vydry říční v rámci přemostění obou hlavních toků, zejména toku Bělé.

U estakády přes Kněžnou je řešení přemostění z tohoto hlediska nekolizní. U přemostění Bělé je již respektováno dřívější doporučení ve smyslu, aby v rámci nově vzniklého podmostí vznikly oboustranně bermy jako prevence kolizí s automobily přebíháním přes silnici, což bylo dle doložených podkladů s projektantem dojednáno.

Veverka obecná (*Sciurus vulgaris*) obývá dutiny stromů nebo si staví na tlustších větvích u kmene hnízdo. Je aktivní přes den, živí se semeny šišek, houbami a různými plody, například ořechy, ale v menší míře také lezoucím hmyzem, vejci a mláďaty ptáků v hnízdě, ještěrkami či malými savci. V řešeném území se vyskytuje sporadicky s vazbou na porosty dřevin. V rámci předpokládaného zásahu do porostů dřevin nebyly zaznamenány stromy s hnízdy veverek.

Netopýři (*Microchiroptera* sp.) byly v území dotčeném záměrem během průzkumů pozorovány. Stromový druh netopýra – netopýr rezavý (*Nyctalus noctula*) je vázaný na dutiny stromů letními úkryty i zimními koloniemi. V červnu 2021 byly zaznamenány přelety tohoto druhu podél severního okraje lesa u trati. Nad hladinou rybníka na Štědrém potoce byl rovněž zaznamenán menší druh netopýra (pravděpodobně *Pipistrellus*).

Ledňáček říční (*Alcedo atthis*) obývá prostředí v blízkosti vod, jak tekoucích, tak stojatých, kde loví drobné ryby nebo větší druhy vodního hmyzu. Hnízdí nory vyhrabává ve strmých hlinitých březích. Podél obou toků i u rybníka byly téměř pravidelně zaznamenány jeho potravní přelety, ve zkoumaném úseku Bělé ani Kněžné se nenachází vhodná hnízdiště tohoto druhu.

Žluva hajní (*Oriolus oriolus*) u nás hnízdí pravidelně, ale nepříliš početně, především v nížinách. Vyskytuje se ve světlých listnatých sadech a doprovodných porostech kolem vodních toků. V obou hnízdních sezónách byl tento druh zaznamenáván akusticky z doprovodných porostů obou vodních toků, je tedy možné hnízdění žluvy v zájmovém území. Živí se různými bezobratlými (hmyzem, pavouky, měkkýši) a dužnatými plody. Samec je zářivě žlutý, s kontrastující černou uzdičkou, křídly a ocasem. Samice je vybarvena nenápadně.

Ťuhák obecný (*Lanius collurio*) hnízdí na většině našeho území od nížin po hory. Živí se převážně hmyzem, pavouky, jinými bezobratlými, drobnými savci. V červenci 2020 bylo zaznamenáno vyvedení mláďat v křovinách pod hrází rybníka na Štědrém potoce.

Slepýš křehký (*Anguis fragilis*) je cca 30 cm velký plaz. Vyskytuje se v lesích na pasekách, v křovinatých stráních i na loukách od nížin až do horských poloh. Vyhledává vlhčí místa. Zimuje v norách hlodavců, skalních škvírách, kamenitých sutích nebo dokonce na odpadních skládkách. Přes zimu se ukládá k zimnímu spánku. Slepýš křehký je vejcoživorodý, k „rození mláďat“ dochází zpravidla na přelomu července a srpna. V zájmovém území byly zjištěny jeho sporadické výskyty.

Užovka obojková (*Natrix natrix*) je druhem preferujícím přítomnost mokřadních a vodních biotopů, koryta vodních toků využívá k lovu potravy i k migracím. Její přítomnost lze očekávat ve vazbě na vodní toky v území. V letech 2020 i 2021 byly její jednotlivé výskyty zaznamenány např. v rybníce na Štědrém potoce.

Ještěrka obecná (*Lacerta agilis*) preferuje biotopy s nízkou, rozvolněnou vegetací. Obývá především suchá a slunná místa a to stráně, i okraje lesů. Při větších výkyvech teplot raději zalézá do úkrytů. Každý jedinec má svoje území, kde loví, případně klade vejce. V řešeném území byl zaznamenán její nečetný výskyt.

Skokan zelený (*Rana esculenta*) je druh s celodenní aktivitou a vazbou na vodní plochy a vodoteče. Zimuje na souši nebo ve vodě, aktivní začíná být již v dubnu. Rád se vyhřívá v mělké vodě. Živí se drobnými bezobratlými. Jeho nečetný výskyt byl v průběhu průzkumů dokladován v rybníce na Štědrém potoce.

Ropucha obecná (*Bufo bufo*) obývá převážně lesnatou krajinu s převahou listnáčů, ale také zahrady, lidská sídla, louky, krajinu s bezlesím. Vyskytuje se od března do října, aktivní je převážně v noci. Ke svému rozmnožování využívá rybníky a další vhodná stanoviště. Jedná se o druh s převážně noční aktivitou.

Střevle potoční (*Phoxinus phoxinus*) je drobná kaprovitá ryba vyskytující se především v čistých, kyslíkem bohatých vodách pstruhového a lipanového pásma. Ve vegetačním období se zdržuje blízko břehů a u hladiny, v zimě pod kameny a v děrách u dna. Její nejvyhledávanější potravou jsou larvy vodního hmyzu, korýši, červi a různé druhy řas. Tření probíhá od dubna do července na mělčinách s písčitým dnem. Její výskyt je dokládán ichtyologickým průzkumem pro celý tok Bělé včetně dotčeného profilu, jsou zde vhodné podmínky s ohledem na charakter dna. V toku Kněžné byla zjištěna velká početnost tohoto druhu, v Bělé střední. Oba toky lze pokládat za významnou lokalitu výskytu druhu v oblasti.

Vranka obecná (*Cottus gobio*) žije ostrůvkovitě po celém území České republiky s preferencí podhorských a horských poloh. Obývá horské i podhorské potoky a řeky v úsecích s členitým šterkovým a šterkopiskovým dnem s kameny, pod nimiž se po většinu

dne ukřívá. Vyžaduje čisté, okysličené vody. Tření probíhá v březnu až květnu. Byla potvrzena ichtyologickým průzkumem, v obou vodních tocích ve střední početnosti. Kněžnou i Bělou lze pokládat za významné lokality výskytu druhu v oblasti.

Čmeláci (*Bombus sp.*) se vyskytují od oblastí nížin až do podhůří na lučních, polních a hájových stanovištích. Žijí ve velkých koloniích, hnízda si v závislosti na druhu budují na povrchu či pod zemí. Využívají meze, příkopy, nory po drobných hlodavcích apod. Plochy s podmínkami pro koncentrovanější zakládání hnízd nejsou v zájmovém území přítomny, hnízdní možnosti mohou být rozptýleny prakticky kdekoli.

Zlatohlávek (*Oxythyrea funesta*) je teplomilný brouk o velikosti 8-12 mm, jeho zbarvení je černě lesklé. Na štítu, krovkách, zadečku a na spodu těla má bílé skvrny. Zbarvení je variabilní, vyskytují se i jedinci bez skvrn. Dospělci se vyskytují od dubna do konce léta na slunných stanovištích stepního charakteru. Nejčastěji pobývá na květech rostlin. Larvy se živí odumřelými rostlinnými zbytky.

Batolec duhový (*Apatura iris*) je nápadný druh denních motýlů z čeledi babočkovití. Podle úhlu dopadu slunečního světla se barva jeho křídel mění z hnědé přes fialovou až na jasně kovově modrou a zpět. Je vázán na vrby jako živné dřeviny housenek, které přezimují. Nečetné výskyty druhu lze kolem obou vodních toků předpokládat.

Bledule jarní (*Leucojum vernum*) roste na vlhkých stanovištích ve světlých lesích, lesních okrajích a na loukách od nížin do hor. V minulosti byla často vysazována do zahrad. Kvete brzy na jaře a přezimuje v podzemní cibulce. Její výskyt byl zjištěn v doprovodném porostu Bělé ve dvou mikrolokalitách.

Sněženka předjarní (*Galanthus nivalis*) v minulosti patřila sněženka předjarní (podsněžník) mezi nejrozšířenější jarní rostliny v Česku. V současné době ji řadíme mezi vzácné a chráněné druhy, což je následkem především ztráty přirozeného biotopu. Celkem byla nalezena 1 malá populace (několik trsů) poblíž mostu přes Bělou.

Dle ust. § 56 odst. 1 ZOPK je možné povolit výjimku z výše uvedených základních podmínek ochrany zvláště chráněných druhů živočichů, a to pouze v případě převahy jiného veřejného zájmu nad zájmem ochrany přírody, nebo v zájmu ochrany přírody. V tomto případě je zájmem ochrany přírody ochrana všech výše uvedených druhů, jejich populací i jednotlivých jedinců a jejich biotopu. Veřejným zájmem je oproti tomu mj. jiný naléhavý důvod převažujícího veřejného zájmu, včetně důvodů sociálního a ekonomického charakteru.

U zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů, které jsou předmětem ochrany podle práva EU, lze výjimku podle § 56 ZOPK povolit pouze pokud je dán některý z důvodů uvedených v ust. § 56 odst. 2 ZOPK (tj. a/ v zájmu ochrany přírody nebo b/ v zájmu prevence závažných škod na majetku nebo c/ v zájmu veřejného zdraví, bezpečnosti či z jiných naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu, včetně důvodů sociálního a ekonomického charakteru atd.), současně neexistuje jiné uspokojivé řešení a povolovaná činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany.

Dle doložené žádosti v současné době převádí silnice 1/11 přes střed obce Častolovice vysoké intenzity osobní i nákladní dopravy, které jsou pro životní i obytné prostředí zcela nevyhovující. Potřebnost předmětného záměru byla podrobně prověřena a potvrzena zahrnutím tohoto záměru do klíčových koncepčních dokumentů, kterými jsou: Zásady územního rozvoje Královéhradeckého kraje, Územní plán obce Častolovice a Územní plán města Kostelec nad Orlicí, v nichž je uvedený záměr vymezen jako veřejně prospěšná stavba. Územní plán obce Synkov – Slemeno doposud nebyl vydán, a proto je tento záměr ve správním území Synkova - Slemeno řešen v souladu se zásadami územního rozvoje Královéhradeckého kraje. Naplňování územního plánu je veřejně prospěšným zájmem ve spojení s tím, že realizace náplně významného koridoru dopravní infrastruktury je dále podmíněna mj. řadou opatření k ochraně přírody a krajiny.

Výstavbou obchvatu 11/318 Častolovice dojde k přesunutí většiny transitní (včetně části osobní) dopravy do nové trasy silnice, která odpovídá kategorii S 9,5/90, tzn. volná šířka komunikace je min. 9,5 m a návrhová/provozní rychlost 90 km/h. Právě s ohledem na růst dopravy v dotčeném území a kvalitní obslužnost průmyslové zóny Solnice - Kvasiny je nutné přesunout tuto meziměstskou tranzitní a osobní dopravu na uvažovaný obchvat. Ten zajistí především bezpečnější, rychlejší a komfortnější spojení. Přesunem dopravních intenzit dojde ke značnému úbytku dopravy na stávající silnici 11/318 vedené centrem obce a tedy ke zlepšení v oblasti hluku a znečištění ovzduší.

Výjimka ze zákazů pro zvláště chráněné druhy živočichů se týká především fáze přípravy území a výstavby, kdy je na výrazné části zájmového území koridoru budoucí komunikace navrhována i výrazná modelace terénu. Záměr je spojen s odlesněním a i kácením mimolesních porostů dřevin a se skrývkami v rozsahu trvalých i dočasných záborů. Předpokládaný provoz záměru může z hlediska výskytů zvláště chráněných druhů živočichů vyvolávat střety s přelétajícími nebo přebíhajícími jedinci místních populací. Toto riziko je omezováno řešením migračních objektů (mostní objekty, propustky apod.) v rámci projektové dokumentace. Předběžně bylo rovněž se zhotovitelem biologického hodnocení konzultováno technické řešení mostních objektů – oboustranné bermy, neupravování dna v korytě toku pod mostními objekty apod.

Pro další minimalizaci negativního vlivu záměru na výše uvedené zvláště chráněné druhy, byly na základě doloženého hodnocení vlivu záměru na zájmy ochrany přírody a krajiny ve výroku tohoto rozhodnutí stanoveny podmínky, které je nutné ze strany žadatele dodržet.

Nejpozději v rámci dokumentace pro stavební povolení bude prověřena minimalizace manipulačních ploch a pásů (zejména pro realizaci přemostění toku Bělé) na odůvodněné minimum. Před vlastní realizací záměru bude rovněž detailněji prověřen rozsah vyvolaného kácení v lesním porostu nad tratí a doprovodných porostů u silnice 1/11, lipové aleji k zámeckému parku a u obou hlavních vodotečí Bělé a Kněžné. Porosty dřevin včetně lesa a doprovodných porostů obou vodních toků jsou biotopem pro zvláště chráněné druhy živočichů (např. motýl batolec duhový s vazbou na vrby jako živné dřeviny housenek, které prezimují) a prostorem pro hnízdění ptáků. Proto je potřeba kácení snížit na možnou nejmenší míru.

Přímý zásah záměru do biotopu (včetně potenciálních ploch reprodukce) se týká netopýra rezavého, neboť byl pozorován podél lesního porostu, který může také poskytovat vhodné stromy s dutinami pro tvorbu kolonií. Vhodné stromy nelze vyloučit také v lipové aleji k zámeckému parku nebo v doprovodných porostech Bělé. Toto lze předpokládat i pro některé další druhy netopýrů včetně druhu rodu *Pipistrellus*. Z tohoto důvodu je zhotoviteli uloženo, aby součástí dokumentace pro stavební povolení byl podrobný chiropterologický průzkum pro detailní vyhodnocení míst s vysokou letovou aktivitou netopýrů a s návrhem případných bariér proti kolizím s netopýry. Rovněž bude zajištěn průzkum doupných stromů na jejich osídlení netopýry a tzv. dutinovými hnízdiči, aby nedošlo ke kácení stromů v období, kdy slouží jako úkryt pro tyto chráněné druhy, popř. aby byl zajištěn jejich záchranný transfer. V této souvislosti krajský úřad doporučuje Metodickou příručku AOPK: Metodická příručka pro praktickou ochranu netopýrů/Michal Andreas, Eva Cepáková, Vladimír Hanzal. – 2., aktualiz. a dopl. vyd. – [Praha]: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, 2010. – 94 s.: il. ISBN 978-80-87051-82-5.

Realizace přemostění toku Bělé se bude dotýkat biotopu ledňáčka říčního, poněvadž dojde k realizaci dalšího objektu příčné bariéry nad profilem toku (u jedinců tohoto druhu bývá nízká letová hladina nad vodou, obvykle mosty podlétává), které se budou muset ptáci místní populace přizpůsobit (analogie stávajícího mostu přes Bělou). V této souvislosti je potřeba prověřit do vyšší fáze dokumentace technické možnosti prevence střetu s vozidly za provozu (platí i pro ostatní druhy ptáků, přeletující nad vodou) a zahrnout je do prováděcí dokumentace. Technické řešení tohoto preventivního opatření je uvedeno v Metodice AOPK ČR: Doprava a ochrana fauny v České republice: metodika AOPK ČR / Václav Hlaváč, Petr Anděl, Pavel Pešout, Tomáš Libosvár, Tomáš Šikula, Tomáš Bartonička, Ivo Dostál, Martin

V jarním období roku uvažované výstavby bude provedena aktualizace zoologického průzkumu (včetně ichtyologického průzkumu stavbou dotčených toků) formou ověření výskytu ochránářsky významných druhů živočichů, včetně vyhodnocení zásahu do biotopů těchto druhů. Dále aktualizace botanického průzkumu formou ověření výskytu ochránářsky významných druhů rostlin včetně vyhodnocení zásahu do biotopů těchto druhů. Výsledky všech aktualizovaných průzkumů je třeba následně promítnout do prováděcí dokumentace stavby a dále je uplatňovat v průběhu realizace záměru. Na jejich základě navrhne odborně způsobilá osoba případné transfery dotčených zvláště chráněných druhů na vhodná náhradní stanoviště, dočasné bariéry proti zvýšenému průniku druhů na staveniště apod.

Do podmínek tohoto rozhodnutí bylo dále zahrnuto stanovisko ČRS, z.s., aby minimálně 14 dní před zahájením výstavby na vodních tocích byl zhotovitelem informován ČRS, z. s., VčÚS Kovová 1121, 500 03 HRADEC KRÁLOVÉ. Následně bude před provedením zásahů do koryta vodního toku proveden záchranný odlov a transfer ryb. Odlov se provede 50 metrů z obou směrů od daného místa. Jestliže stavba bude v korytě toku probíhat déle než 30 dní, bude nutné odlov znovu opakovat.

V rámci upřesnění návrhu sadových a vegetačních úprav nového tělesa komunikace v dalších stupních projektové přípravy pro úseky na náspech, v úrovni terénu a mělkých zářezech bude navržena druhová skladba a charakter výsadby s cílem zvednout letovou hladinu ptáků do dostatečné výšky nad průjezdným profilem komunikace, aby nedocházelo ke střetu ptáků s jedoucími vozidly. Krajský úřad doporučuje rovněž zařadit v rámci výsadby domácí kvetoucí druhy stromů a keřů jako zdroje potravy pro čmeláky, zlatohlávky a další druhy florikolního hmyzu.

Kácení dřevin bude prováděno v období vegetačního klidu dřevin (01.10. - 31.03. běžného roku). V případě dalšího nezbytného kácení může být kácení jednotlivých dřevin či malých skupin realizováno mimo období 01.04. až 31.07., ale s nutností konzultace a stanovení konkrétních podmínek biologickým dozorem stavby. V hnízdním období může být jednotlivé kácení prováděno pouze po předchozím ohledání jednotlivých předmětných dřevin a jejich okolí biologickým dozorem stavby před samotným kácením, aby nedošlo k poškození stromů s hnízdy a následnému ohrožení vajíček, či mláďat.

Prostory koridoru navrhovaného obchvatu jsou místem výskytu několika druhů čmeláků, zlatohlávka, slepýše křehkého, užovky obojkové a ještěrky obecné. Skrývky a přípravu území je proto potřeba realizovat ve druhé polovině vegetačního období nebo v období vegetačního klidu (15.09. – 31.03. následujícího roku) mimo dobu reprodukce těchto zvláště chráněných druhů.

Vzhledem k přítomnosti zvláště chráněných druhů ryb citlivých na kvalitu vody v dotčených vodních tocích, je nutné zajistit ochranu kvality vody jak během fáze výstavby, tak i technickým řešením odtokových poměrů na komunikaci dle přiloženého hodnocení vlivu záměru.

Po uvedení stavby do provozu bude zahájen závazný tříletý monitoring stavby, jehož cílem bude kromě kontroly navržených opatření (zejména funkčnosti migračních objektů, vegetačních úprav) rovněž ověření mortality živočichů na komunikaci; výsledkem monitoringu bude také návrh aktualizace trvalých bariér dle průběžného vyhodnocování migrace na základě biologického dozoru stavby. Monitoring je nastaven v souladu přiloženým hodnocením vlivu záměru a s výše citovanou metodikou AOPK ČR: Doprava a ochrana fauny v České republice.

Investor záměru bude povinen po celou dobu výstavby záměru zajistit biologický dozor stavby osobou s vysokoškolským vzděláním přírodovědného, zemědělského nebo lesnického směru, nezávislou na dodavateli stavby.

O realizaci kompenzačních opatření budou průběžně vedeny záznamy, které umožní jak kontrolu provádění díla ze strany orgánů ochrany přírody, tak poskytnou i aktuální informace o biotě na lokalitě. Ve zprávě budou uvedeny počty přenesených jedinců zvláště chráněných druhů a bude lokalizováno jejich náhradní umístění po transportu. Z tohoto důvodu bude o činnosti biologického dozoru sepsána závěrečná zpráva, která bude nejdéle do 30 dní po ukončení stavby z důvodu nutné kontrolovatelnosti ve smyslu ust. § 56 odst. 7, resp. ust. 5b odst. 3 písm. d) zákona předána krajskému úřadu. Dále bude krajskému úřadu předána i zpráva z následného monitoringu stavby s případnými doporučeními na doplnění či změnu realizovaných ochranných opatření pro jednotlivé skupiny živočichů.

Dle krajského úřadu je záměr realizován ve veřejném zájmu, a to z hlediska zájmu veřejného zdraví, poněvadž bude podstatnou část zejména nákladní dopravy a tranzitní dopravy odklánět mimo obytné části zastavěného území obce Častolovice. Na nejvíce exponovaném úseku dojde dle dodaných podkladů realizací obchvatu ke snížení na cca 48 % celkové zátěže (pro LNA na 49 % a u TNA na cca 19 %) oproti nulovému stavu. Výstavbou obchvatu dojde ke snížení dopravní nehodovosti, znečištění ovzduší a hlukové zátěže na stávajících vytižených komunikacích uvnitř města. V uvedených aspektech je zřejmý přínos posuzovaného záměru z hlediska životního prostředí.

Realizací stavby bude ovlivněno několik druhů zvláště chráněných živočichů v kategorii druhů silně ohrožených a druhů ohrožených zejména ve vztahu ke skrývkám, přípravě území a nároků na kácení dřevin na úrovni mírně nepříznivých až nepříznivých vlivů. Za předpokladu respektování navržených doporučení lze zásah i přes lokálně mírně nepříznivé až nepříznivé vlivy na některé zájmy ochrany přírody a krajiny podmíněně akceptovat. Dle názoru krajského úřadu je možné povolit výjimku dle ust. § 56 odst. 1 ZOPK z důvodu převažujícího veřejného zájmu nad zájmem ochrany přírody pro druhy uvedené ve výroku I. a III. tohoto rozhodnutí, za dodržení uvedených podmínek.

Výjimku lze povolit pro druhy chráněné rovněž podle práva Evropských společenství (část II. a IV. výroku), neboť záměr je realizován mj. v zájmu veřejného zdraví a veřejné bezpečnosti v souladu s ust. § 56 odst. 2 ZOPK a jeho realizace a provoz neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhů z hlediska ochrany. Zároveň není možný jiný uspokojivý způsob řešení, než realizace předmětného obchvatu. Pro realizaci záměru byly stanoveny podmínky, které jeho vliv v době realizace i následného provozu na jednotlivé zvláště chráněné druhy minimalizují.

Aby rozhodnutí spolehlivě reflektovalo skutečný stav věci na místě samém (nepochybně podléhá vývoji a změnám) po celou dobu povolení výjimky, bylo časově omezeno do 30.04.2029.

Na základě výše uvedeného rozhodl krajský úřad tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí. Nedodržení ve výroku uvedených podmínek může být důvodem ke zrušení výjimky dle ust. § 84 odst. 1 písm. c) ZOPK.

Poučení o opravném prostředku

Proti tomuto rozhodnutí má účastník řízení právo se odvolat ve lhůtě do 15 dnů ode dne jeho doručení. Řádně podané odvolání má odkladný účinek. Odvolání se podává k Ministerstvu životního prostředí ČR prostřednictvím Krajského úřadu Královéhradeckého kraje, odboru životního prostředí a zemědělství.

Z p. Ing. Markéta Bajerová
odborná referentka
oddělení ochrany přírody a krajiny

Rozdělovník:

Účastníci řízení:

- M – PROJEKCE s.r.o., Resslova 956/13, 500 02 Hradec Králové, IČO: 050 61 415
- Město Kostelec nad Orlicí, Palackého náměstí 38, 517 41 Kostelec nad Orlicí, IČO: 002 74 968
- Městys Častolovice, Masarykova 10, 517 50 Častolovice, IČO: 002 74 780
- Obec Synkov - Slemeno, Synkov 48, 516 01 Rychnov nad Kněžnou, IČO: 005 79 289
- Český rybářský svaz, z.s., Východočeský územní svaz, Kovová 1121, 500 03 HRADEC KRÁLOVÉ, IČO: 004 34 141
- Východočeská pobočka České společnosti ornitologické při Východočeském muzeu v Pardubicích, Zámek 2, 530 02 PARDUBICE, IČO: 708 04 974

*Krajský úřad ve správním řízení uvádí veškeré vědecké názvy zvláště chráněných druhů živočichů v souladu s platnou legislativou, tj. uvedené v příloze č. III. vyhlášky č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona